

Olen Byron wordt op 18 september 1918 geboren in Clarence, op het platteland van Nova Scotia. Hij groeit op in een katholiek boerengezin met zijn broer Raymond en twee zussen, Gertrude en Ida.

Hij heeft de middelbare school doorlopen en heeft daar geen diploma van behaald. Na zijn schooltijd is hij bij zijn vader op de boerderij gaan werken. Dat doet hij inmiddels 10 jaar als hij zich als 23-jarige op 9 april 1942 moet melden voor dienst. Hij wordt opgeroepen om zich te melden voor legerdienst onder de NRMA-wetgeving. Deze National Resources Mobilization Act was een reactie van de Canadese overheid op de Duitse militaire successen in Europa. Het gaf de

Canadese overheid én de mogelijkheid haar leger te versterken én haar oorlogsdeelname verder uit te breiden. Deze dienstplichtigen konden in principe niet naar het buitenland worden uitgezonden.

Bij de medische keuring is hij gezond, 1,80m lang en heeft hij een vrij donker uiterlijk met bruine ogen en donkerbruin haar. Er volgt een algemene militaire training van april tot en met juni 1942.

Hierna wordt hij ingedeeld bij de Pictou Highlanders. In november heeft hij zijn opleiding tot motorfietsbestuurder klasse III voltooid (motorcyclist class III).

Hij wil blijkbaar zijn steentje bijdragen aan de oorlogsvoering in Europa en meldt zich vrijwillig aan bij de Active Service Force waarbij hij tekent voor de duur van de oorlog of "zolang Hare Majesteit mij nodig heeft", maar voor minimaal een jaar. In hoofdletters staat duidelijk DEZE DIENST IS ZOWEL THUIS ALS IN HET BUITENLAND uit te oefenen. Het komt erop neer dat hij zelf het besluit neemt aan het front in Europa ingezet te worden.

Het gevolg laat zich raden; hij wordt op 25 november 1943 ingescheept in Canada om op 1 december in het Verenigd Koninkrijk aan te komen. Daar neemt hij in maart '44 deel aan "exercise Dark".

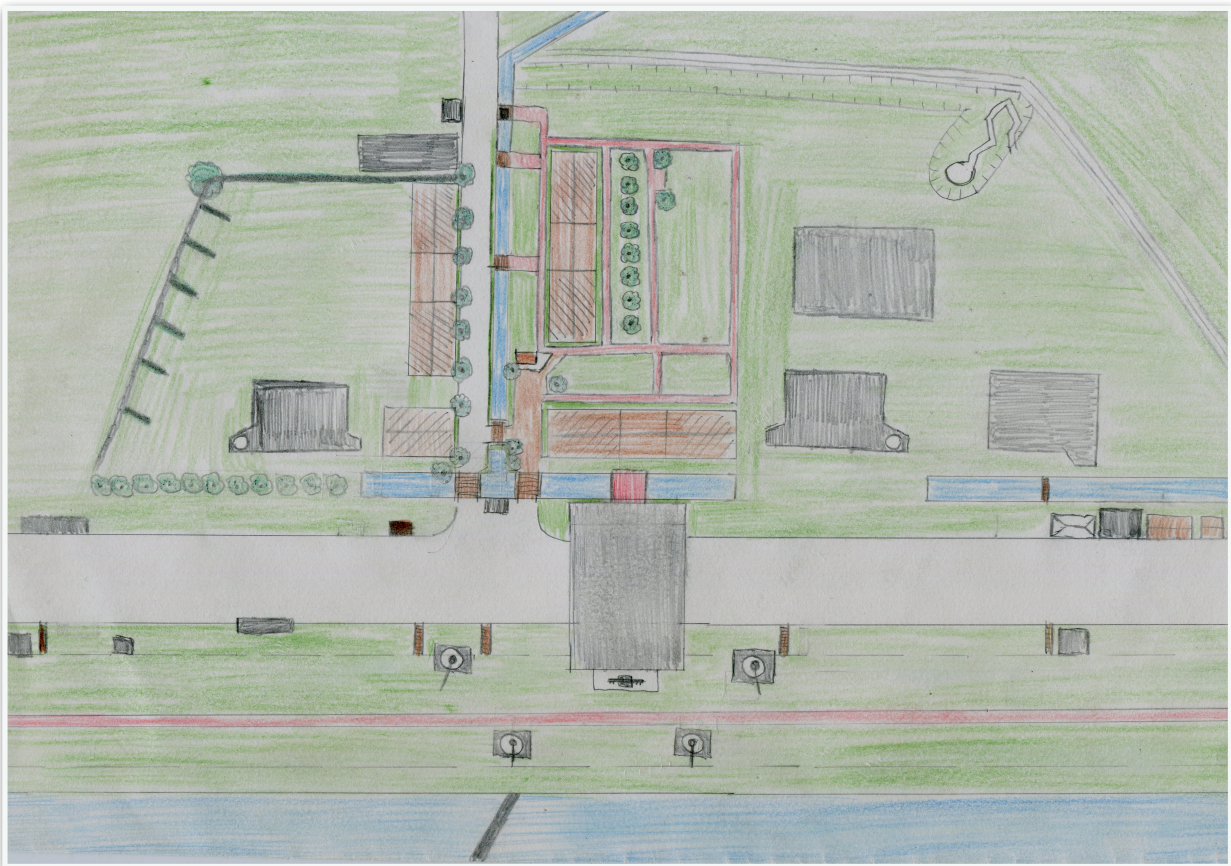

Zijn regiment (en hijzelf dus ook) wordt ingezet aan het Italiaanse front. Het komt op 9 april 1944 aan in Italië. Daar wordt hij ingedeeld bij een ander regiment; de Cape Breton Highlanders (CBH). In 1944 wordt hij een week in het ziekenhuis opgenomen, onduidelijk waarvoor.

In maart '45 komt er een einde aan de Canadese inbreng in de Italiaanse campagne en wordt het Canadese leger in korte tijd in het diepste geheim verplaatst naar Frankrijk.

Vanaf 13 april 1945 neemt het CBH deel aan de bevrijding van Nederland en rukt via o.a. Arnhem, de westkant van de Veluwe, Harderwijk en Friesland op naar de provincie Groningen.

Na de bevrijding van de stad Groningen op 16 april, trekken de Canadezen verder naar het noorden. Wat de volgende twee weken volgt is een lange en zware strijd om de 'Delfzijl Pocket'. Rondom en in Delfzijl bevonden zich zwaar geschut, radarposten en bunkers, onderdeel van de Atlantikwall. De Duitse zware kanonnen schoten daarbij voortdurend op de naderende Canadezen, die in het vlakke land amper dekking konden vinden.

Handgetekende kaart van Batterie Delfzijl met daarop afgebeeld de geschutsposities, bunkers ,en overige gebouwen. Op 1 Mei 1945 veroverd door de CBH. Aan de onderzijde de Eems met daarboven de dijk en het geschut. In grijs bunkers, in bruin barakken.

Op 1 mei zijn de Cape Breton Highlanders in de slag om Delfzijl verwikkeld en liggen ze tussen Spijk en Holwierde, ten noordwesten van Delfzijl. Sommige Duitsers bieden nog weerstand vanaf de dijk waar ze zich ingegraven hebben.

Tijdens die gevechten sneuvelt Olen Marshall.

Op 1 mei 1945 geven de Duitsers in Delfzijl zich over. Een dag later klinkt in het naburige Farmsum het laatste schot van de oorlog in Groningen.

Station Delfzijl; de Cape Breton Highlanders leiden Duitse krijgsgevangenen weg van het station. Circa 1500 Duitsers werden gedurende drie dagen van gevechten gevangen genomen.

De bevrijding van Delfzijl was de laatste gevechtsactie van de Cape Breton Highlanders die de stad en de nabijgelegen kustbatterijen hadden veroverd. Het was een bloedige strijd geweest die de Cape Breton Highlanders twee officieren en achttien soldaten het leven heeft gekost. Velen werden gewond. De oorlog eindigde slechts enkele dagen daarna.

Ondanks dit militaire succes hebben de Cape Breton Highlanders een bittere nasmaak aan de gevechten overgehouden. In de Canadese troepenkrant "Maple Leaf" werden niet zij maar het Perth Regiment vermeld als veroveraars van Delfzijl. De krant werd vanaf dat moment door hen als onbetrouwbaar gezien en daarnaast was het een slag in het gezicht voor de jongens die zo hard hadden gevochten om de stad te veroveren en waarbij zoveel kameraden het leven hadden gelaten.

Later wordt de belangrijke rol die de Cape Breton Highlanders bij de bevrijding van Delfzijl hebben gespeeld wel degelijk erkend. Want op 22 november 1945 wordt de commandant van het regiment, Luitenant Kolonel R.B. Somerville, door de Gemeente Delfzijl benoemd tot ereburger.

Na tijdelijk te zijn begraven in Wirdum wordt het stoffelijk overschot van Olen Marshall in 1946 overgebracht naar de Canadese Begraafplaats in Holten.

Dat graf wordt geadopteerd door Willy Voerman uit Enschede. Die vraagt aan de militaire autoriteiten op 11 december 1948 om een brief van haar aan de nabestaanden door te sturen om met hen in contact te komen en een langdurige vriendschap aan te gaan.

Onderscheidingen:
1939-45 Star
Italy Star
Canadian Volunteer Service Medal

SjB v1.1, mei 2022

Bronnen:

ancestry.ca

Wikipedia

<https://www.cwgc.org>

<https://www.capebretonmilitaryhistory.com/collections/>

